

Diósgyőr, 1906. augusztus 25. – Budapest, 1993. június 29.

Apja mészárossegéd volt. Az elemi iskolának csupán három osztályát végezhette el, dolgoznia kellett. Előbb kifizető lett egy könyvkereskedésben, majd a gyámjául kirendelt nagybácsi kovácsinasnak adta. Mestere világlátott, széles látókörű ember volt, akitől nemcsak szakmát tanult; az ő könyvei között találkozott először politikai tárgyú irodalommal, Kautsky műveivel. Amikor ötévi segédkedés után felszabadult, nem volt maradása, s Pestszenterzsébetre költözött. 1927-ben, a Fegyvergyárban helyezkedett el lakatosként, ahol nyomban belépett a szakszervezetbe. Tájékozódásának kezdeti bizonytalanságára jellemző példa, hogy rövid ideig a legitimista párt tagja. A szakszervezeti vezetésnek az 1930. szeptemberi tüntetés során tanúsított magatartása oly mértékben ábrándította ki, hogy otthagyta a szakszervezetet. 1933 után kezdett komolyan érdeklődni a munkásmozgalom iránt. Rendszeresen eljárt a vasas-munkásotthon előadásaira, eszperantó-tanfolyamára. 1934-ben ismét belépett a szakszervezetbe. 1937-ben csatlakozott a Weissshaus Aladár vezette kommunista frakcióhoz. 1939-ben tagja lett a Magyarországi Szociáldemokrata Pártnak, 1940-ben az illegális KMP-nek. 1940-ben munkanélküli lett, majd 1942-ben – a pestszenterzsébeti kommunista pártsejt lebukását követően – hat hónapi börtönbüntetéssel sújtották. 1944 júniusában büntetőszázadba sorozták be, ahonnan októberben megszökött, és teljes illegálisba vonult.

Pestszenterzsébetet 1945. január 9-én szabadították fel, ekkor nyomban megalakult a helyi MKP-szervezet, amelynek másodtitkára, majd néhány hónap múlva a fővároshoz csatolt erzsébeti szervezet első titkára. 1945. április 2-án küldték képviselőnek az Ideiglenes Nemzetgyűlésbe. 1946-ban pártiskolára került, majd Lőrincen, Kőbányán volt kerületi titkár. 1947-ben kiemelték a Magyar Kommunista Párt budapesti pártbizottsága szervezési osztályának élére, s itt került közeli ismeretségbe Kádár Jánossal. Amikor Kádár 1948-ban belügyminiszter lett, ő is a minisztériumba helyeztette magát. Előbb a közrendészeti főosztályt vezette, 1950. július 1-jétől – a Kádárt felváltó Zöld Sándor minisztersége alatt – belügyminisztériumi államtitkár, 1951. január 27-étől a tárca helyettes vezetője. 1951. április 19-én az Államvédelmi Hatóság koholt vádak alapján letartóztatta. A Kádár-per egyik mellékperében, a Tariska István és társai ügyében meghozott bírósági döntés 1951. október 20-án tizenöt év szabadságvesztésre ítélte. Feleségétől kényszerválással választották el. Amikor a törvénysértések felülvizsgálata megkezdődött, 1954 júliusában sor került az ő perújítási tárgyalására is, melynek nyomán szabadlábba helyezték ugyan, de egyéves börtönbüntetést jogosnak elismerő terhet állapítottak meg kárára. Csak 1956. szeptember 1-jén rehabilitálták teljes mértékben. Az Egyesült Izzóban helyezkedett el, a munkaügyi főosztály vezetőjeként. Nagy kedvvel vetette bele magát a megélénkülő politikai vitákba. Az októberi események készületlenül érték; az Egyesült Izzóban leváltották pozíciójáról, Erzsébeten pedig fegyveresek kutattak utána. November 4. után újra Kádár Jánoséval fonódott össze politikai szerepvállalása, s bár a felkelést kiváltó okokat igencsak ismerte, élete végéig kitarzott amellett, hogy 1956-ban ellenforradalom volt. Egyik legközelebbi barátja volt Mező Imre, az ő halálát sem tudta megbocsátani. 1956. november 8-ától ismét az MSZMP XX. kerületi, pesterzsébeti szervezetének a párttitkára. 1958 és 1963 között a Fővárosi Tanács elnöke, 1963. március 20-ától 1970. február 2-éig munkaügyi miniszter. A kádári konszolidáció sikerei legszebb

reményeit látszottak megvalósítani, csak fokozatosan döbbsen rá Marosán György 1962. évi lemondásának mélyebb értelmére. Íratlan becsületkódexének szellemében járt el, amikor 1970 januárjában lemondott miniszteri pozíciójáról, és nyugdíjaztatását kérte, azt követően, hogy egy képviselői interpellációra adott, a kormánnyal előzetesen egyeztetett válaszát a parlament nem fogadta el. Harminc éven át, 1959. december 5-étől 1989-ig volt az MSZMP Központi Bizottságának tagja. 1971-től a Magyar–Szovjet Baráti Társaság alelnöke. 1989-ben – elhárítva az MSZMP felkérését – a Magyar Szocialista Párt tagja lett. 1949. május 15-én a Magyar Függetlenségi Népfront országos listáján választották be a törvényhozásba, 1958. november 16. és 1967. január 28. között a Hazafias Népfront budapesti listájáról kapott mandátumot.